

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Dies Septima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

hanc unionem terminum *Via unitiva*, id est, itineris ad beatificum amorem in altera vita obtinendum tendentis appellamus.

Secundò notandum est, etsi huic viæ affectus gaudij, gratulationis, amoris & similes potissimùm convenient, tamen tamen inconveniens videri, ut alij etiam affectus anteriores hebdomades pertinentes eliciantur; imò si inter eos, qui Meditationes pro hac hebdomada præscribitur accuratius consideretur, non obscurè apparebit, illos eorum potissimùm per Christi, Sanctorumque gloriam considerationem propositam collimare, ut cognita, & quasi eminus confecti eorum felicitate, tantò velocius per viam virtutum & bonorum operum ad eundem terminum properemus, & à peccato velut termino, à quo recessimus, longissimè absumus.

DIES SEPTIMA.

Cùm duo potissimùm affectus, ut bene Ludovicus de Nostra in proœmio octavæ diei advertit, quærantur nempe participatio & prægustus gaudij, quo Christus & Beati in celis fruuntur; & perfectior cognitio bonitatis & amoris DEI, quæ nos cum desiderio mutuas amoris vices rependendi, pro utroque hoc sine Meditationes hoc & sequenti die præscribendæ sunt; & hujus quidem diei Meditationes ad priorum potissimùm affectum procurandum tendunt, ita tamen addidum ex consideratione gloriæ Christi, B. Virginis, & aliorum Sanctorum ad eandem gloriam desiderandam & querendam impelli nos senserimus, eam non tam propriè nobis commodi gratia, sed ut DEO major inde gloria exurgat, appetamus.

Tessera.

Si surrexistis cum Christo, quæ sursum sunt, quærite. Coloss. 3.

MEDITATIO I. DE GLORIOSA RESURRECTIONE CHRISTI.

Prælium primum est, Christum ex sepulchro gloriosè resurgentem, & vexillum in manibus portantem sibi imaginari.

Prælium II. est, petere gratiam, ut tantum mysterium
dignè æstimare, & optatum ex eo fructum reportare queas.

Punctum I.

Confidera I. Quàm gloriosa fuerit hæc resurrectio, &
quantum gaudium attulerit imprimis æterno Patri; si enim
alij Patres in hoc mundo tantopere lætantur, si filios post in-
signem de hoste reportatam victoriam redeuntes vident;
quantò majus gaudium percepisse credibile est æternum Pa-
trem, quando Filium suum tam obedientem & dilectum, à
morte ipsa, & quidem post tot, tamque generosa facinora
patrata, revertentem excepit. Quantum item gaudium crea-
verit ipsi Christo, qui tot, tamque potentes hostes, videlicet
carnem, mundum, & diabolum, tam gloriosè à se devictos:
tantam gloriam corpori & animæ comparatam, ac tam pre-
tiosa spolia hostibus erepta intuebatur. Quantum denique
attulerit Patribus in limbo ex tam diuturna & molesta capti-
vitate ereptis, totique generi humano è potestate Diaboli
tam feliciter extracto; si enim post victoriam aliquam uni-
versalem de hostibus valde metuendis reportatam tanta in
omnibus ijs, ad quos victoriæ talis fructus pertinet, lætitia
exurgit; quantò magis & patres antiqui, & totum genus hu-
manum lætari debeat, ob hostes tam noxios & capitales de-
victos.

Confidera II. Quantopere tu imprimis Christo, velut Du-
ci tuo amantissimo propter victoriam talem gratulari, si-
milique excitari debeas ad multos, magnosque labores pro
Dei gloria & animarum salute suscipiendos, utpote quos
vides tam glorioso exitu coronari.

Confidera III. Quomodo hætenus utrumque hunc fru-
ctum obtinere studueris, & deinceps saltem, ut obtineas,
laborare pro viribus velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quas ob causas Christus à mortuis resurge-
re voluerit, nempe ob tres præcipuè. I. Quia sic merita i-
psum exigebant; si enim id, quod in præsentia est, momenta-
neum & leve tribulationis nostræ, æternæ gloriæ pondus o-
peratur in nobis, teste S. Paulo 2. Cor. 4. quantam gloriam
exegit-

exegisse credenda est tam diuturna, tam acerba, tam multiplex Christi passio?

II. Ut resurrectionis articulum sua resurrectione confirmaret; idè enim tam diu adhuc in terris post resurrectionem suam mansit, & varijs apparuit, ut, sicut ipsum reallumpro, & animæ unito corpore resurrexisset cognoverunt, ita quoque simili modo resurrecturos crederent, ideòque dixerent cum Job c. 19. *Scio enim, quod Redemptor meus vivet, & in novissimo die de terra surrecturus sum, & rursum circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum Salvatorem meum, quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspiciuntur, & non alius; reposita est hac spes mea in finibus meis.*

III. Ut sua resurrectione ad spiritualem Resurrectionem incitaret; sic enim in primis S. Paulus ad Rom. 6. indicavit dicens: *Quomodo Christus surrexit à mortui per gloriam Patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus.* Deinde verò etiam S. Bernardus S. 1. de resurr. confirmavit dicens: *Christus, quia transit in novitatem vitæ, nos quoque invitavit ad transitum. Transitus sit resurrectionis signum nobis, non sit reditus, transitus ad vitæ novitatem, non reditus ad peccati & vetustatem.*

Confidera II. Quàm magnam iterum hæc causæ alacritatem in te excitare debeant, ad omnes tribulationes fortiter perferendas, cum, ut S. Chrysostomus in S. ad pop. sapienter advertit, *quantùm tribulationes intenduntur, tantùm & retributiones ampliuntur, imò & multo plus; non enim sunt condigna passiones presentis temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. Cum igitur bonum fueris, & contraria receperis, gaude, & latare; majoris enim tibi retributionis materia est.*

Confidera III. Quàm libenter etiam cum Christo spiritualiter resurgere, id est, novam cum Deo, qui est summum bonum, unionem, aut fervorem charitatis assumere debeas, & ita quidem, ut eam nunquam ampliùs dimittere statuas, dicique de te queat: *Surrexit Vere, non phantasticè, ut Samuel; nec velut iterum moriturus, ut Lazarus resurrexit; quàmque magnam tibi hæc resurrectio gloriam, omnibus verò, quibus appariturus, seu convicturus es, gaudium partura sit, maxime Ecclesiæ, velut matri tuæ; Parochianis, ve-*

in Discipulis tuis; Defunctis velut in carcere gravissimo
constituis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Cur Christus in corpore suo glorioso cicatrices vulnerum retinere voluerit, nimirum tres etiam ob causas. I. Ut, quemadmodum S. Cyprianus l. 1. de bapt. Christi loquitur, *reservata in corpore plaga salutis humana pretium exigant, & obedientia donatorum requirant*; cum sit vulneratus propter iniquitates nostras, teste Isaia. Hinc *clamat clavus*, inquit S. Bernardus S. 61. in Cant. *clamat vulnus, quod verè Deus sit in Christo mundum reconcilians sibi*. II. *Servavit signa mortis*, inquit ven. Beda c. 6. Luc. *ut sua morte redemptis, quam misericorditer sint adjuti, propositis semper mortis ejus innovet indicijs. Atque adeò ad pugnam excites laudis & contrariarum memoriam*. III. Ut perpetuum in illis refugium haberemus; hinc ipsemet sponsam cant. 2. invitat dicens: *Surgit amica mea, speciosa mea, & veni, columba mea in foraminibus petra, in caverna maceria*. Quæ verba expendens Guerricus Abbas, *opportunitatem quidem petrae refugium Herinacis, sed habitatio grata columbis, cujus foramina tot vulneribus toto ferè corpore patentia & veniam offerunt reis, & gratiam conferunt justis; imò verò tota habitatio, turrisque fortitudinis, Christi Domini vulneribus immorari*.

Considera II. Quàm magnum tibi sive pro te, sive pro animabus tuæ curæ commissis solatium ex triplici hac causa oriatur, si enim te ipsum consideres, an non dices cum S. Augustino: *Tuta & firma requies est infirmis in vulneribus Salvatoris. Securus illic habito, patent mihi viscera per vulnera. Quidquid ex me mihi deest, usurpo mihi ex visceribus Domini mei, quoniam misericordiâ affluunt, nec desunt foramina, per quæ effluant. Per foramina corporis patent mihi arcana cordis, patet magnum pietatis Sacramentum, patent viscera misericordiæ, in quibus visitavit nos oriens ex alto. Si verò alios tibi commissos contempleris, an non gaudebis pariter, quòd, ut S. Bernardus S. 61. in cant. ait, in his passer inveniat sibi domum, & turtur nidum, ubi reponat*

reponat pullos suos; in his columba se tuetur, & circumvolitantem intrepida intueatur accipitrem.

Confidera III. Quomodo hæcenus hoc folatium capere studueris, & deinceps saltem capere velis, ut cum S. Augustino propriâ experienciâ doctus dicere queas: *In omnibus adversitatibus meis non inveni tam efficax remedium, quam vulnere Christi. In his dormio (cum ovibus meis) securus: & requiesco intrepidus.* Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE ASCENSIONE GLORIOSA CHRISTI.

Prælium I. Est, Christum in cælos ascendentem, & ab Angelis, ac animabus è limbo ereptis cum magno jubilo introductum intueri.

Prælium II. Est, gratiam petere, ut mysterium hoc festuose perpendere, & mente saltem Christum in cælos comitari possis.

Punctum I.

Confidera I. Quanto cum gaudio & jubilo Christus cum ab Angelis, tum ab animabus è limbo ereptis in cælum fuerit deductus; si enim Bethulienfes olim per Juditham devictò Holoferno è periculo interitus liberati, benedixerunt eam omnes unâ voce dicentes: *Tu gloria Jerusalem, tu letitia Israël, tu honorificentia populi nostri*: & per tres menses gaudium hujus victoriæ celebratum est, uti in libro Judith c. 15. & 16. legitur; quantò majori cum gaudio credibile est, Christum à liberatis animabus, & Angelis earum custodibus fuisse exceptum & deductum, ut qui & hostem longè crudeliorem tam fortiter devicit, & è periculo miseriæ longè majoris liberavit, & insuper januam ad beatitudinem perpetuò duraturam reservavit, atque adeò multò æquius dici poterat gloria, letitia, & honorificentia populi Christiani, & Hierarchiæ cælestis.

Confidera II. Si triumphante duce, meritò & ipsi milites gaudij & honoris tanti participes esse se putant, ideòque vehementer cum eo gaudent, eique victoriam suam gratulantur, quàm æquum sit, ut tu quoque Christo tam gloriosum

hanc suum triumphum gratuleris, & singularem ob ejus gloriam & victoriam, lætitiā ostendas.

Confidera III. Quomodo hætenus id præstiteris, & prætere deinceps velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quanto cum honore & gaudio ab ipso æterno Patre fuerit exceptus, quantâque gloriâ ab eodem fuerit donatus; si enim Filius prodigus a misero suo statu revertens olim à Patre suo tam benevolè exceptus est, quàm magnū oportet fuisse gaudium, quo Pater æternus Filium suum unigenitum, summèque dilectum, in quo semper sibi bene complacuit, quique opus ab ipso commendatum tam perfectè feliciterque consummavit, post tot, tamque generosa facinora patrata ad se revertentem vidit. Si teste S. Paulo 1. Cor. 2. *nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in carnis hominis ascendit, quæ præparavit Deus ijs, qui diligunt illum*, quis magnitudinem gloriæ Christo concessæ comprehendere, aut æstimare poterit, ut qui amorem suum per exactissimam mandatorum observationem, per tantam inter innumeras tribulationes constantiam tam insigniter probavit, & per totum vitæ tempus nec unico quidem momento interrupit.

Confidera II. Si illi, qui verè se invicem amant, amati bona & gaudia velut propria æstimant, & lætantur; quanto te tu, qui Christum ob speciales titulos singulariter diligere te proferis, ob tantam hanc illius gloriam gaudere, atque, ut à quamplurimis propterea honoretur, & ametur, omni studio & conatu procurare debeas.

Confidera III. Cum ex hac ipsa Christi gloria clarissimè colligas, quàm verè & copiosè Deus obsequia sibi exhibita remuneretur, & mensuram præmij bonam, consortam, coaugmentam, & superfluentem pro operibus nostris largiatur; quanta cum alacritate tu deinceps Deo servire, atque ad eodē vocationi tuæ respondere debeas. Colloquium ad B. Virgineam.

Punctum III.

Confidera I. Quemadmodum olim triumphantes in triumphis Romanis varia dona populo distribui curabant, ita Christi

Christum quoque varias gratias in suo triumpho distribuere voluisse, hinc Apostolus ad Eph. 4, dixit. *Ascendit Christus in altum, captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus.*

Considera II. Cùm tanta sit Christi liberalitas, quæ præcipuum dona ab eo petere debeas, videlicet, ut, cum ipse sicut Elias in curru igneo charitatis ad cælos ascendit, quoque cum Elifæo ad eundem clames: *Obsecro, Domine, fiat in me spiritus duplex tuus, propriæ videlicet, & animæ salutis zelus, utpotè præcipuum, summèque necessarium instrumentum ad vocationem perfectè adimplendam.*

Considera III. Quantopere hic spiritus duplex conatus sit ad omnes tuas functiones Pastorales ritè & fructuosè obeundas, quantòque adeò cum fervore & submissione eundem a Christo petere debeas, & velis. Colloquiamur a Christo.

MEDITATIO III.

DE SPIRITUS SANCTI MISSIONE.

Præludium I. Est, Apostolos in uno cubiculo congregatos, & Spiritum Sanctum in linguis igneis super ipsos descendentem intueri.

Præludium II. Est, petere gratiam à Deo, ut donum illud dignè æstimare, atque ad illud dignè suscipiendum quod optimè te disponere possis.

Punctum I.

Considera I. Quàm verè, nunc dici queat, per Spiritum Sancti missionem reipsa contigisse, quod olim Poëta Prometheus fingebat, quòd scilicet, cùm statua à se fabricata nihil aliud, quàm animam deesse adverteret, ignem à cælo attulerit, eoque statuam suam animaverit: verè cùm Apostoli, totaque, quam repræsentabant, Ecclesia cõpuncta quoque inanimatum erat, donec virtute ex alto instructa à Christo, & Spiritu Sancti, velut animæ, adventu animata retur.

Considera II. Quàm perfectè Spiritus Sanctus animæ ritualis officium impleverit, quàm bene Apostoli hæc

animati vivere, quam acutè sentire cœlestia, quam sapienter intelligere divina mysteria, & movere se discurrendo per totum mundum, Evangelicamque doctrinam prædicandoinceperint.

Confidera III. Quàm nobiles & pretiosi sint hi effectus; quò scilicet præstantiores, quantò pluris faciendae est vita, & operationes supernaturales, quàm naturales. Si ergò anima & vita naturalis tantopere diligitur, & custoditur, ut Salomon prov. 4. hortari ausus sit: *Omni custodia serva cor tuum, quoniam ex ipso vita proædit*; quantò major cura adhibenda erit, ut Spiritus Sanctus velut supernaturalium actionum principium fovetur, & conservetur. Vide ergo, an eundem ut par est, hæcenus æstimâris, & conservare, invocareque studueris. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quibus medijs usi sint Apostoli ad Spiritûs Sancti adventum & gratiam obtinendam, tribus nempe.

I. *Humili & devota oratione*; memores videlicet, quid Christus Luc. 11. dixerit: *Petite; & dabitur vobis; si enim petitis, cum sitis mali, nôstis bona dare filiis vestris, quantum magis Pater Vester de cælo dabit spiritum bonum petentibus*. II. *Mandatorum divinorum observatione*: dum scilicet tam promptè paruerunt Christo præcipienti, ne ab Jerusalemis discederent, sed promissionem Patris expectarent; hæc enim observatio mandatorum est velut unio, per quam Spiritus Sanctus velut anima Apostolis, totique Ecclesiæ uniri debet; hinc ipse Christus Jo. 14. dixit: *Si quis diligit me, sermonem meum servabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus & mansionem apud eum faciemus*, utique Spiritum Sanctum etiam secum adducentes. III. *Muniâ inter se charitate*: erant enim unanimiter perseverantes, ut act. 1. legitur; hæc enim unio mutua vel mutua necessaria erat, tum ad Spiritûs Sancti adventum efficacius per orationem impetrandum (uti Christus Matt. 18. indicavit dicens: *Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcunque petierint, fiet a patre meo, qui in cælis est*) tum ad eundem recipiendum, ut enim ab anima, non nisi membra, quæ sibi

Instrum. VIII.

Q

mutuò

mutuò unita sunt, animantur, ita nec à Spiritu Sancto, teste Apostolo I. Cor. 14. *non est dissensionis Deus, sed unitio, vivificabitur, qui mutuam cum alijs membris Ecclesie unionem, charitatèque non habet.*

Confidera II. Quàm efficacia sint hæc media ad Spiritum Sanctum non tantùm efficaciter, sed abundanter etiã impetrandum, quòdque adeò à te & alijs Sacerdotibus tantùm diligentius adhibenda sunt, quantò magis gratia illius & iudicium ad operationes vestras Apostolicas necessaria est.

Confidera III. Quomodo hæc dispositiones & media adhibueris, & adhibere deinceps velis. Colloquium à Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quæ media adhibuerint Apostoli ad conservandum Spiritum Sanctum, videlicet duo præcipua. Quòd ejus impulsui & directioni sedulò paruerint; cum denunciabatur eis, ne omninò loquerentur, neque crederent in nomine JESU, impertentè responderunt: *scitum est in conspectu Dei, vos potius audire, quàm Deum judicare; non possumus, quæ vidimus, & audivimus, loqui; nimirum nescit tarda molimina Spiritus Sancti.* II. Quòd omnem carnalem & sensualem amorem à se excluderint, uti vel ex eo colligitur, quòd mortuorum post Spiritus Sancti adventum quidquam, quòd sensualem amorem saperet, admisisse legatur; non ignari quippe fuerant, quid ipse Deus Gen. 6. *Non permanebit spiritus meus in homine in aternum, quia caro est.* Unde huc prætrahi potest, quòd Thomas Kemp. l. 3. c. 53. dixit: *pretiosa est gratia mea, nõ permittit se misceri extraneis, nec consolationibus externis.* Qui ergo libere necesse est, ut omnes pravæ & inordinatæ affectiones suas mortificet, atque nulli creaturæ præterito amore concupiscenter inhæreat.

Confidera II. Quàm & hæc media non modò efficacia, sed planè etiam necessaria sint ijs, qui Spiritus Sancti præsentiam retinere desiderant; cum planè Spiritus Sanctus sicut amor divinus, & amor sensualis sibi extremè contraria sint, atque adeò tam parùm, quàm alia duo contraria, eodem homine consistere possint.

Confidera III. Quam æquum proin fit, ut amorem (cen-
 ſuram, cum quo non niſi omnia mala pariter venerunt, ex-
 cedas, & Spiritui Sancto tanquam cœleſti amori aditum
 operias, utpote de quo iure dicere queas: *Venerunt autem
 nobis omnia bona pariter cum eo.* Exclama ergo cum Eccle-
 ſia: *Veni Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, &
 tui amoris in eum ignem accende.* Colloquium ad Chriſtum.

CONSIDERATIO.

DE ACTIONIBUS QUOTIDIANIS RITE
OBEVNDIS.

Confidera I. Quæ conditiones ad actionem bonam &
 perfectam requirantur; tres videlicet, nempe ut fit bona
 quoad *ſubſtantiam*, quoad *modum*, quoad *finem*. Bona quo-
 ad *ſubſtantiam* erit, ſi ſaltem divinæ legi, & rationi non fit
 difformis; hinc etiam actiones indifferentes, ut laborare,
 comedere, bibere, ludere, ambulare, colloqui, dormire &c.
 hoc ſenſu bonæ dici queunt. Negari tamen non debet, dari
 hæc in parte latitudinem, & unam actionem etiam quoad
 ſubſtantiam aliâ meliorem eſſe; ſic enim, cæteris paribus,
 melior eſt actio, quæ plus charitatis continet, (*multum e-
 nim facit, qui multum diligit*, ait Thomas Kemp. l. 1. c. 15.)
 illa autem plus charitatis continet, quæ majorem propriæ
 voluntatis abnegationem, & difficultatem involvit, aut non
 appropriam duntaxat, ſed alienam, etiam ſalutem procuran-
 diam ordinatur. Bona quoad *modum* ut fit, requiritur, ut
 impetris *in gratia* fiat, deinde cum debita *diligentia* pera-
 gatur; demum ut non ex neceſſitate, ſed cum magna prom-
 ptitudine & hilaritate obeatur; *hilarem namque datorem
 diligit Deus*, teſte D. Paulo 2. Cor. 9. quæ quidem tres con-
 ditiones, quod perfectiores fuerint, tantò etiam quoad mo-
 dum perfectior erit actio. Quoad *finem* denique bona erit ac-
 tio, ſi propter cauſam honeſtam & aliquo modo ſupernatu-
 ralem eliciatur, nempe ut beatitudo obtineatur, vel æternæ
 pœnæ devitentur, vel ut Deo ſuper omnia amato beneplac-
 ceant, quæ ultima cauſa, ſicut omnium perfectiſſima eſt, ita
 merito ſuadetur ab Apoſtolo ad Rom. 16. *Omnia veſtra in
 caritate fiunt*, per hanc enim actiones noſtræ divinum
 quidpiam hauriunt, & quodammodo deificantur, ut loqui-

tur S. Gregorius Nazianzenus. Unde facile patet, actionem secundum finem spectatam tantò meliorem esse, quantò prior est amor, ex cuius motivo elicitur; tantò autem puriorem esse amorem, quantò minùs de solatio, prämio, laude, aut commodo terreno admittit. Examina ergo, quomodo tres istas conditiones hactenus in actionibus tuis observas, tantòque majorem deinceps diligentiam in iisdem persequendis adhibe, quantò difficilius est, easdem in praxin deducere: certè S. Hieronymus c. 4. contra Pelag. expressè ait *Cunctorum in carne justorum imperfecta perfectio est.* & S. Bernardus in epist. 111. intrepidè ausus est dicere: *scio sibi hic gradus à quoquam in hac vita rellè apprehenditur, ut se homo diligat tantum propter Deum. Afferuntur hi qui experti sunt; mihi fateor in hac vita impossibile, videri illum apprehendere.*

Considera II. Quas ob causas omnem diligentiam adhibere debeas in actionibus tuis quotidianis ritè perficendis, ob tres videlicet. I. *Propter Deum*: si enim famulantes opifices Regi alicui terreno servientes, omnia cum singulâ diligentia & perfectione perficiunt; quantò magis Deo, Regi Regum, & Domino Dominantium nihil nisi undeque perfectum offerri debet. Unde meritò semper reipsum quamvis actionem excitare cum Davide deberes, & dicere: *Totis viribus hanc actionem perficiam, non enim homini præparatur, sed Deo.* II. *Propter te*: cujus perfectio & utilitas in operibus quotidianis ritè peractis consistit, ut earborum bonitas ex fructibus colligitur, ita qualitas hominum ex operum qualitate concluditur. Si ergo in omnibus tuis arboribus optimos quosque fructus optiâres, & si in tua personâ testate foret, omni studio procurares; quantò magis cogitare debes, ut tu ipse fructus non nisi optimos, utpote in æternitatem duraturos proferas; cum hoc, auxiliante divina gratia, semper efficere possis; *magis siquidem Deum propter te ex quanto quis agit, quam opus, quod facit, ut sapienter præcipit* Author l. 1. de imit. c. 15. advertit. III. *Propter Primum*: cum enim eorundem operum tuorum fructum largi factorium & impetratorium, si non totum, magnâ certè parte in auxilium & solatium viventium & Defunctorum offeras, au non vel hoc etiam titulo non modicè incitaberis.

eadem cum maxima perfectione perficienda. Dic enim, amico tuo singulariter dilecto in paupertate tua succurre- res velles, & Deus tibi potestatem daret, plumbum, argen- tum, vel aurum pro libitu creandi; an in tali casu non au- rum potius, quàm argentum aut plumbum creares? cur er- go, cum Deus potestatem tibi dederit, ad aurea potiùs opera, seu ex charitate facta, quàm argentea ex minùs perfectis mo- tivis elicitia; aut plumbea, id est, negligenter peracta, pro- ducenda, non illa potiùs, quàm ista producere studes?

Confidera Ill. Quæ media adhibere possis, & debeas, ad actiones tuas quotidianas dicto modo perficiendas. Tria præcipuè suadèo. Primum est, ut *deliberatè* eas perficere studeas, non temerè scilicet, aut ex consuetudine eas elicien- do, sed cum legitima intentione singulis aut potioribus saltem actionibus tuis præfixâ; per hanc quippe intentio- nem memoria trium morivorum supra indicatorum renova- bitur, & hoc ipso non parvus etiam stimulus addetur ad eas- dem cum magna perfectione producendas. Secundum est, ut *liberè*, id est, absque omni sollicitudine de præteritis & fu- turis alijs operibus actiones tuas singulas perficias; cum e- nim demon advertat, pluribus intentum sensum ad singula minorem esse, id unum agit. ut animum operantis vel præ- teritorum recordatione, vel futurorum sollicitudine distra- hat, & ad bene operandum inhabilem efficiat. Unde, quod olim apud Ethnicos sacrificantibus dicebatur: *Age, quod a- git*: id tibi occine, tantaque cum applicatione animi singu- las tuas actiones perage, ac si postremæ in vita forent, Deiq; gloria, ac totius generis humani salus ab iisdem dependeret.

Tertium est, ut *ordinatè* quoque illas perficias; absque hoc enim ordine confusè propositæ non parùm distrahent ani- mum, & dum inquirere primùm oportet, quæ alteri præfe- renda sit, sollicitum ac turbatum efficiet; unde S. Ignatius ad impedimentum hoc removendum pridie semper actiones sequentis diei ordinare solebat, ut, dum sua cuique horæ a- ctio destinata scitur, liberius vires ad eam solam converte- rentur. ut autem hunc ordinem tantò faciliùs conficias, & observes, sequentia monita non parùm proderunt.

I. Operam dabis, ut tempus dormiendi & surgendi pru- denter definitum habeas, rigideque observes; alioqui enim

totus diurnarum actionum ordo non raro, nec levi cum
spendio turbabitur.

II. Si commodè potes, quotidie tempus aliquod facti
meditationi cujusdam mysterij de vita Christi aut Sapientiarum
aut alterius doctrinæ piæ impendes; vix enim explicari
potest, quantas vires ejusmodi meditatio habeat, ad omnes
totius diei functiones ritè alacritèrque perficiendas.

III. Horas Canonicas, si ad easdem in Choro dicendas
non obligaris, maturè, & ante alias actiones recitabis, ut
ut majori cum devotione & quietè eas persolvere queas; ut
ut liberior & expeditior sis ad reliquas muneris tui functiones
peragendas. Idem in SS. Missæ Sacrificio offerendum
quantùm fieri potest, observa,

IV. Post preces matutinas, & horas canonicas peractas
prima tuâ cura sit, ut librum aut thecam manuales agendarum
inspicias (nisi pridie ante somnum id feceris) & quæ
illo die, & quo modo & ordine peragendum sit, accuratè
dispicias, definiâsque. Convenit autem hunc librum
theçam in aliquot partes distingui, in quarum prima in
mi Parochiani, aut in alia gravi necessitate constituti.
secunda denuntiationes publicè faciendæ. In tertia res
Decanum, vel Vicarium generalem scribendæ, aut de
doctis viris proponenda; in quarta translationes Festorum
in quinta alia negotiola minoris momenti notentur.

V. Reliquum tempus matutinum, nisi aliud necessitas
charitas exigat, privatæ lectioni aut studio impendas, & præ
cipuè concioni proximè habendæ, quam semper mature
perfectam habere studebis, ne alioqui temporis angustijs
tus minùs utiliter eam componas.

VI. Etiam prandij cænæque tempora, quantum fieri
potest, definita habebis; tum ut importunas cogitationes
cibo & potu liberius excutias; tum ut reliquarum functionum
ordinem minùs interturbatum conserves.

VII. Si quas œconomicas curas suscipiendas habebis
in tempus, quod prandium subsequitur, rejicies. Quod
verè aut visitandi ægri, aut ambulatio, itèrve suscipienda
erit, id ipsum quoque pomeridiano tempore, utpote apertè
facias.

VIII. Si tempus aliquod ordinarijs functionibus superest

semper alia actio determinata sit, quam substituas, ne origi-
natorum omnium origini ullus unquam apertus sit locus.

IX. Noli autem turbari, si subito quopiam casu, aut ne-
gijis intervenientibus constitutum ordinem diurnum in-
terrumperere, vel mutare cogaris, sed potius optimum tuarum
infectionum ordinem esse crede, quem sanctissima Dei vo-
luntas per ejusmodi negotia supervenientia sufficienter in-
dicata designat.

Materia Lectionis.

Ex libello de imitatione Christi legi potest l. 3. c. 31.

Ex Ascetico vel historico aliquot capita.

Ex libello Exercitiorum legi hodie utiliter possunt Re-
gulae à S. Ignatio, ut cum Orthodoxa Ecclesia rectè sen-
tiatur, præscriptæ, quæ in sequentibus monitis consistunt.

I. Ut promptus semper animus retineatur, ad obedi-
entiam, & sentiendum cum Ecclesia Catholica.

II. Ut laudetur frequens confessio & communio, Missæq;
auditi, & horarum canonicarum tam privata, quàm publi-
ca recitatio.

III. Ut Religiones & vota religiosa pariter commenden-
tur, & status cælibatus, aut virginitalis conjugio præferatur.

IV. Ut reliquiarum veneratio, & invocatio Sanctorum,
peregrinationesque ad illorum templa institutæ, cum indul-
gentijs, jubilæis, & alijs devotionis adminiculis laudentur.

V. Ut templorum extructio, ornatus, & imagines etiam
commendentur.

VI. Ut præcepta Ecclesiæ, Traditiones, Ritus, & Decreta
studiosè probentur; quemadmodum etiam doctrina sacra
num positiva, tum scholastica.

VII. Ut vitetur hominum, qui adhuc in terris vivunt,
cum Beatis in cælo existentibus comparatio; talis enim
comparatio, ut Thomas Kemp. l. 3. c. 58. ait, nullum fru-
ctum affert, sed potius dissensiones, & lites inutiles parit,
idèque Deo & Sanctis displicet.

VIII. Ut, cum de prædestinatione (quod rarò fieri expe-
dit) sermo habetur, cum magna circumspectione id fiat, ne
aut liberi arbitrij vires, & operum bonorum merita excludi
videantur; aut è contrario nimium ipsis tribuatur.

IX. Ut neque Fidei valor & præstantia nimis extollatur bona opera, & aliæ virtutes negligantur; atque ob eandem causam de efficacia gratiæ sermo circumspicere infirmetur.

X. Ut non vituperetur timor servilis Majestatis divini cum etiam hic sit utilis valde, & sæpe necessarius ad hominem à peccato mortali absterrendos; licet semper magis Filii timor & dilectio commendanda & suadenda sit.

Materia Scriptionis.

Hoc die utiliter aliquæ orationes Jaculatoriæ conscriberentur, quæ pro varijs occasionibus servire queant; dici enim vix potest, quantum profint hæ orationes ad mentem perpetuò cum Deo uniendam, fervorèque devotionis, si remitti cœperit, instaurandum. Sunt quippe hæ orationes velut prunæ, quibus facillè divini amoris ignis in mentibus nostris suscitatur; sunt tela & sagittæ, quibus & ab hostibus nostris tueri nos, tutòsque reddere, & verò etiam ipsius amor ad omnia, quæ petimus, concedenda expugnare possumus; sunt deliciae & refocillationes, quibus languorem animi in miserijs humanis sublevare & tanquam cibo fortissimè vires ad alacriter decurrendam perfectionis viam restitimus: sunt epistolæ breves, quas anima per suspicia tanquam inter nuntios ad Deum & Sanctos transmittit. Verbo: Orationes hæ jaculatoriæ sunt compendiosissima ad mentem rebus terrenis abstrahendam, perfectionemque brevi tempore consequendam via; sunt medicina vitiorum, paucorum frenum, virtutum perpetuum exercitium, & mentium uberrimorum fons perpetuus, unde S. Augustinus in Epistola ad Brotham sic scripsit: *Dicuntur Fratres in Epistola crebras quidem orationes habere, sed eas brevissimas tanquam & raptim quodam modo jaculatas, ne illa vigilanter crebra qua oranti plurimum necessaria est, per prolixiores evanescat, atque hebetetur intentio.* Ut ergo earum tantò faciliùs sibi familiarem facere possit Sacerdos in quocumque quocumque modum poterit orationes ejusmodi jaculatoriæ pro varijs occasionibus sibi conscribere,

ORATIONES JACULATORIÆ.

Pro tentatione amoris inordinati ad creaturas.

Quid mihi est in cælo, & a te quid volui super terram?
DEUS cordis mei, & pars mea in æternum.

Pro tentatione visus.

Averte, Domine, oculos meos, ne videant vanitatem.

Pro tentatione auditus.

Domine, quò ibimus? tu verba vitæ æternæ habes.

Pro tentatione gustus.

Non in solo pane vivit homo, sed in verbo, quod exit de ore DEI. Cibum meum est facere voluntatem Patris mei, qui in cælis est.

Pro tentatione odoratus.

Trahe me post te, ò JESU; curremus in odorem unguentorum tuorum.

Pro tentatione tactus.

Dilectus meus mihi, & ego illi: inter ubera mea commorabitur.

Contra appetitum scientiæ.

Ego nihil existimavi me scire, nisi JESUM Christum, & hanc Crucifixum. Christe, sciant quæcunque alij, mihi sufficit una Cognitioque tui, Cognitioque mei.

Contra pusillanimitatem.

Omnia possum in eo, qui me confortat.

Contra superbiam.

Abiit mihi gloriari, nisi in cruce Domini mei Jesu Christi.

Contra invidiam.

Particeps ego sum omnium timentium te, & custodientium mandata tua.

Contra favorem hominum.

Mihi autem adhærere DEO meo bonum est, & ponere in Domino spem meam.

Contra timorem hominum.

Si DEUS pro nobis, quis contra nos.

Contra judicia hominum.

Ego autem pro minimo æstimavi judicari ab humano die. Prima virtus Monachi est, hominum judicia contemnere.